

Bijna helft van de zorginstellingen verwacht negatief resultaat over 2022

Met name door de gestegen kosten voor het inhuren van extern personeel en de krapte op de arbeidsmarkt, verwacht bijna de helft van de zorginstellingen een negatief resultaat over 2022. Gevolg hiervan is dat één op de vijf zorginstellingen verwacht niet aan haar bancaire convenanten te voldoen. Dit blijkt uit resultaten van de Financiële Zorgthermometer die in december 2022 is uitgestuurd naar circa 800 zorgfinancials.

44% van de zorginstellingen verwacht 2022 met een negatief resultaat af te sluiten

Zorginstellingen zijn bezig met het afsluiten van het boekjaar 2022 en hebben nu goed zicht op het verwachte resultaat. 44% van de zorginstellingen verwacht 2022 met een negatief resultaat af te sluiten. Dit ligt in lijn met de verwachtingen uit het derde kwartaal, toen 40% van de zorgfinancials een negatief resultaat anticipeerde. Het negatieve resultaat wordt in grote mate bepaald door de inzet van extern personeel als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. Het voortschrijdend ziekteverzuim voor 2022 blijft met 8,5% hoog, maar is beduidend lager dan de 10,7% in het vorige kwartaal. De gestegen energiekosten in 2022 zijn met name voelbaar bij de ziekenhuizen en revalidatiecentra. Bij deze groep zorginstellingen stegen de energiekosten gemiddeld met 65% ten opzichte van een sectorgemiddelde van 38%.

Door de negatieve resultaten verwacht 18% van de zorgfinancials dat minimaal één bancaire convenant niet wordt behaald. In theorie betekent een convenant *breach* dat de uitstaande leningen direct opeisbaar zijn. In de praktijk gaan banken uiteraard niet direct over tot het opeisen van een lening, maar gaan zij in gesprek met de zorginstelling en komt de zorginstelling mogelijke onder verscherpt toezicht te staan en is een financieel herstelplan nodig.

20% van de zorginstellingen begroot in 2023 een negatief resultaat

Zorginstellingen doen er alles aan om de resultaten op peil te houden, ondanks de hogere personeelskosten, krapte op de arbeidsmarkt, onzekerheid in sommige cao's en stijgende energielasten. Bij de helft van de zorginstellingen is het energiecontract met vaste tarieven eind 2022 afgelopen, of loopt het energiecontract gedurende 2023 af. In de begrotingen gaan zorginstellingen uit van een gemiddelde energiekostenstijging van 88%. Daarnaast blijft de stijgende inflatie een grote rol spelen voor de overige kosten. Daar staan hogere tarieven tegenover. Ondanks de gestegen tarieven begroot circa 20% een negatief resultaat voor dit jaar.

Ten aanzien van de financiële ratio's die opgenomen zijn in de bancaire convenanten verwacht 13% van de zorginstellingen dat minimaal één convenant bij voorbaat niet wordt gehaald. Het resultaat en de DSCR zijn de twee ratio's die naar verwachting het eerste in de knel komen.

Reactie Fizi (Jorrit Wigchert, voorzitter Fizi)

“De maatschappelijke opgave tot het beteugelen van de stijging van de zorgkosten botst nu frontaal op de stijging van de personele en materiële kosten voor zorginstellingen. Meer doen met minder blijft het adagium voor de komende jaren. Flexibiliteit en proactiviteit vanuit zorgfinancials is cruciaal om middelen aan te trekken om te kunnen investeren in de toekomst.”

Reactie Finance Ideas (Daan van Houtum, senior adviseur)

“Afgelopen jaar is er als gevolg van macro-economische ontwikkelingen een trendbreuk te zien ten opzichte van eerdere jaren. Een groot deel van de zorgaanbieders lijkt dan ook een negatief resultaat te gaan realiseren. Kostendekkende tarieven zijn noodzakelijk om te voorkomen dat zorgaanbieders in zwaar weer komen.”

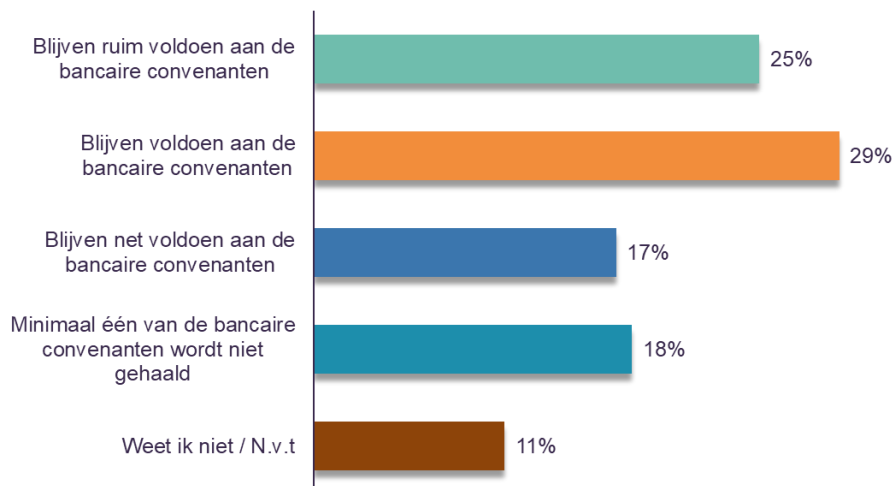
OVER DE FINANCIËLE ZORGOTHERMOMETER: De Financiële Zorgthermometer is gebaseerd op onderzoek dat elk kwartaal wordt uitgevoerd door Finance Ideas onder de circa 800 leden van Fizi, netwerk zorgfinancials. Aan het meest recente onderzoek in december 2022 hebben honderdachtentwintig financials van verschillende zorginstellingen deelgenomen.

NOOT VOOR DE REDACTIE: Meer informatie over deze editie van de Financiële Zorgthermometer vindt u in de toelichting. De ruwe onderzoeksgegevens vindt u op www.fizizorgfinancials.nl. Voor een toelichting kunt u contact opnemen met Daan van Houtum van Finance Ideas, telefonisch (06-16306778) of per mail (daan.vanhoutum@finance-ideas.nl).

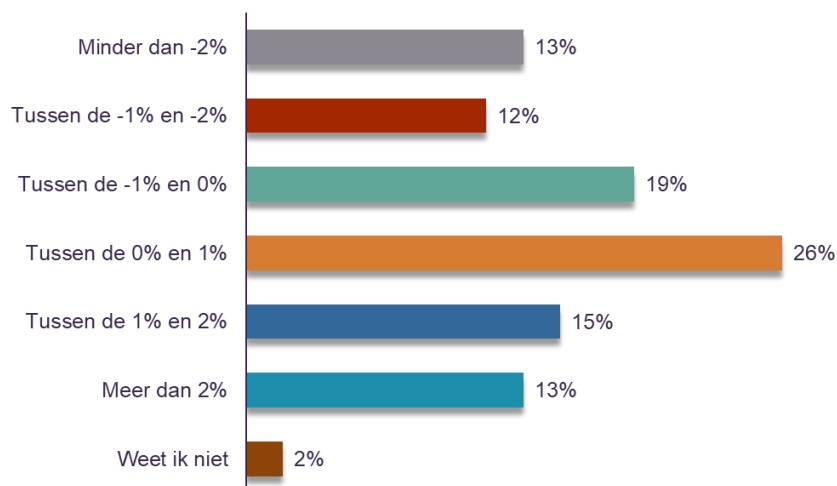
Toelichting

Grafiek 1: Wat verwacht u ten aanzien van de financiële ratio's die terugkomen als bancaire convenanten over verslaggevingsjaar 2022?

18% van de zorginstellingen verwacht dat minimaal één van de bancaire convenanten niet wordt gehaald.

**Grafiek 2: Welk resultaat ten aanzien van de omzet verwacht u in 2022 te halen?**

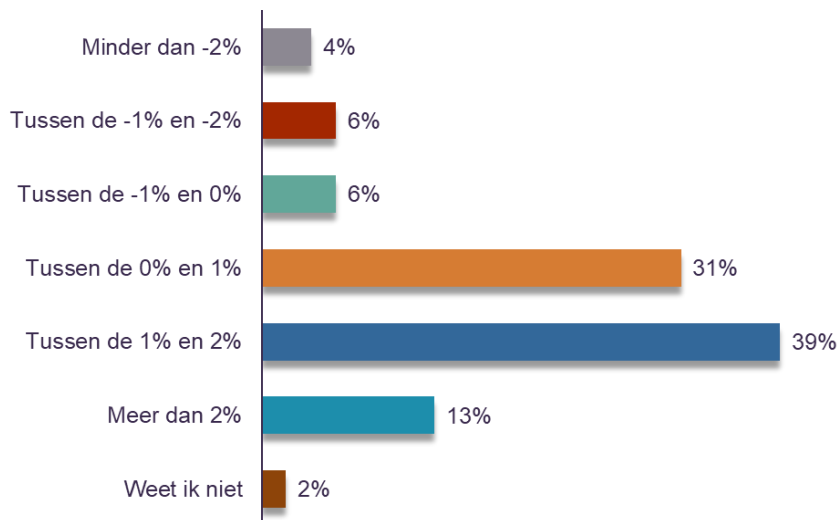
44% van de respondenten verwacht een negatief resultaat in 2022 te halen. In het vorige kwartaal verwachtte 40% een negatief resultaat voor 2022.



Toelichting

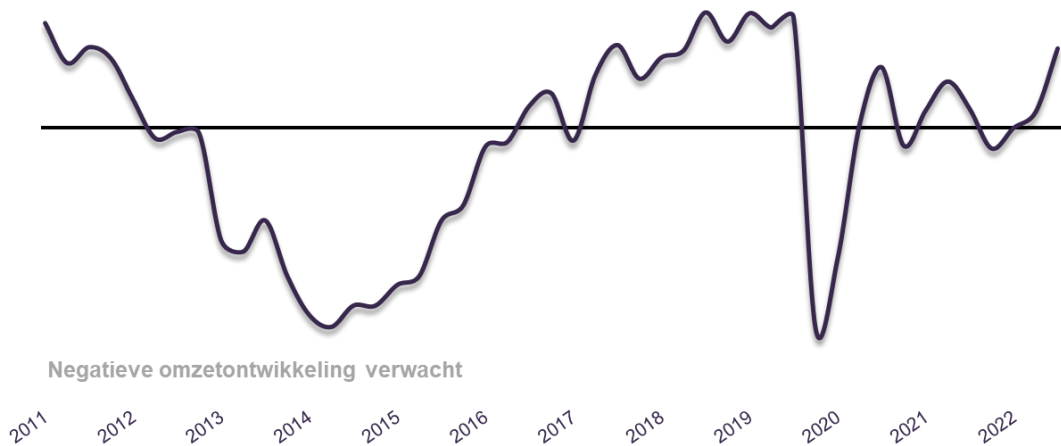
Grafiek 3: Wat is het begrote resultaat voor 2023?

83% van de financials in de zorg heeft een positief resultaat voor 2023 begroot.

**Grafiek 4: Groei-index**

Het vertrouwen in een hogere reële omzet is gestegen. De groei-index is gestegen naar 65 punten, een stijging van 12 punten ten opzichte van het niveau van vorig kwartaal. Bij een groei-index boven de 50 verwacht het merendeel van de respondenten een positieve ontwikkeling van de omzet.

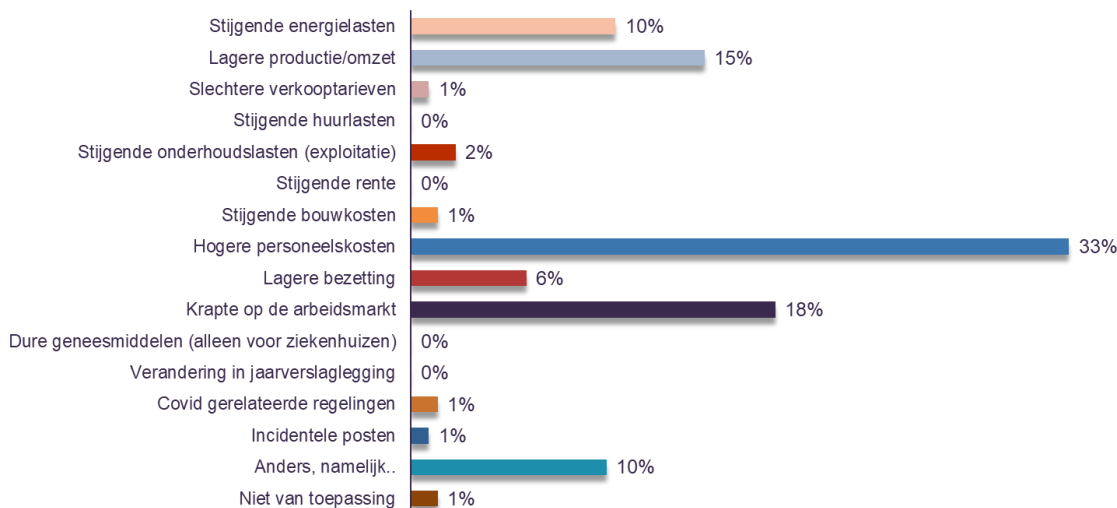
Positieve omzetontwikkeling verwacht



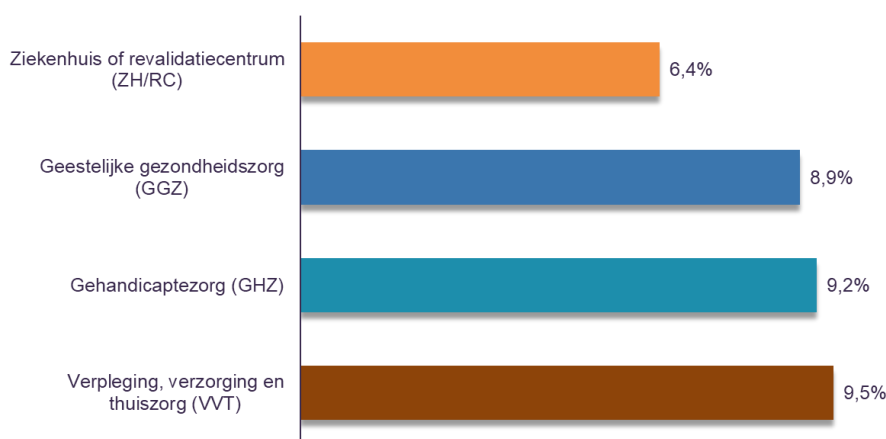
Toelichting

Grafiek 5: Wat zijn de twee belangrijkste redenen voor het verslechteren van het resultaat?

33% van de respondenten geeft aan dat de stijgende personeelskosten de belangrijkste reden is voor de verslechtering van het resultaat. Daarnaast hebben de krapte op de arbeidsmarkt, lagere productie/omzet en de stijgende energielasten een negatief effect op het resultaat in 2022.

**Grafiek 6: Hoeveel procent bedraagt het ziekteverzuim in 2022 (voortschrijdend gemiddelde)?**

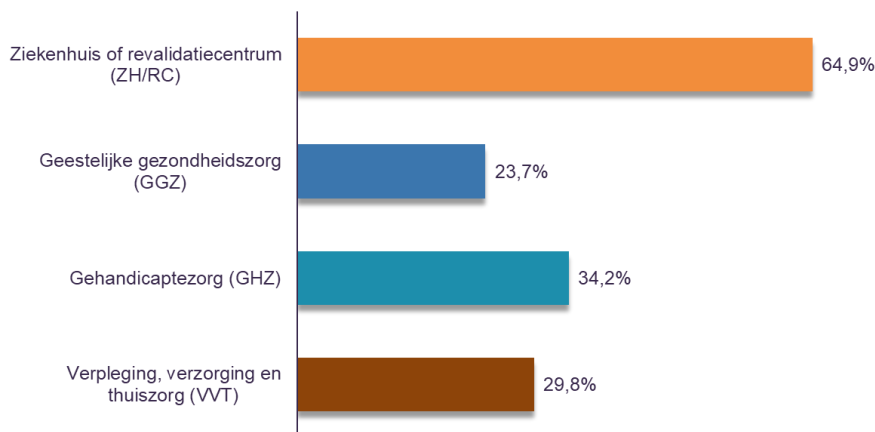
Het gemiddelde ziekteverzuim bedraagt 8,5%. Uit de reacties van de financials blijkt dat binnen de VVT het ziekteverzuim het hoogst is (9,5%). Ook bij de GGZ (8,9%) en de GHZ (9,2%) ligt het voortschrijdend ziekteverzuim boven het gemiddelde.



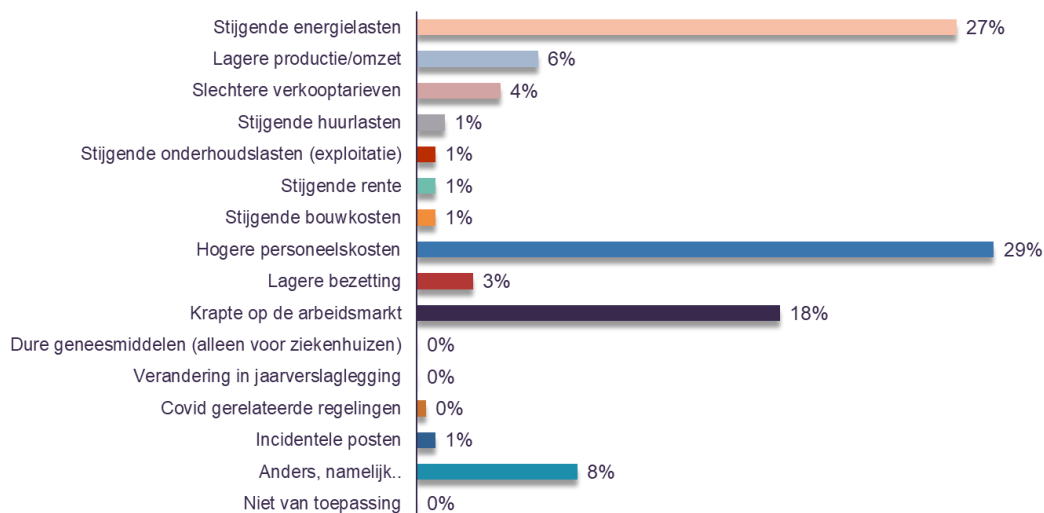
Toelichting

Grafiek 7: Hoeveel procent zijn de energiekosten in 2022 gestegen?

De energiekosten zijn gemiddeld met 38% gestegen. De stijging van de energiekosten bij de ziekenhuizen en revalidatiecentra is het hoogst (64,9%).

**Grafiek 8: Welke factoren hebben de grootste negatieve impact op het begrote resultaat voor 2023? (twee antwoorden mogelijk)**

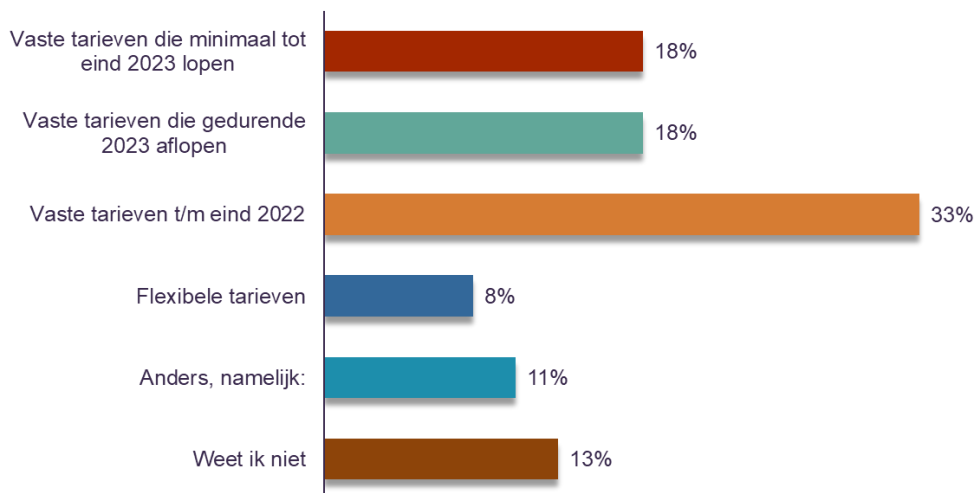
De hogere personeelskosten hebben volgens 33% van de zorgfinancials een negatieve impact op het begrote resultaat. Daarnaast worden de stijgende energielasten (27%) en de krapte op de arbeidsmarkt (18%) als reden genoemd.



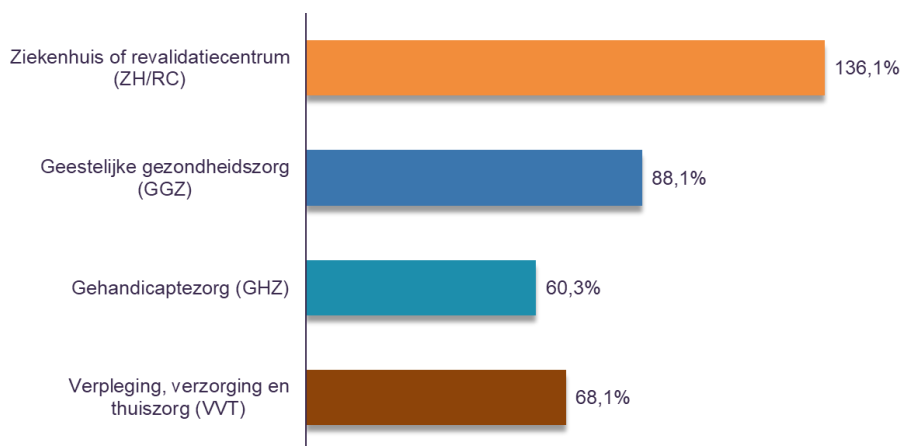
Toelichting

Grafiek 9: We hebben op dit moment een energiecontract met (overwegend)? (vraag FZT Q3)

33% van de zorginstellingen had een energiecontract met vaste tarieven tot en met eind 2022. Bij 18% lopen gedurende 2023 de vaste tarieven af.

**Grafiek 10: Met hoeveel procent verwacht u dat de energiekosten in de begroting 2023 stijgen ten opzichte van de realisatie 2022?**

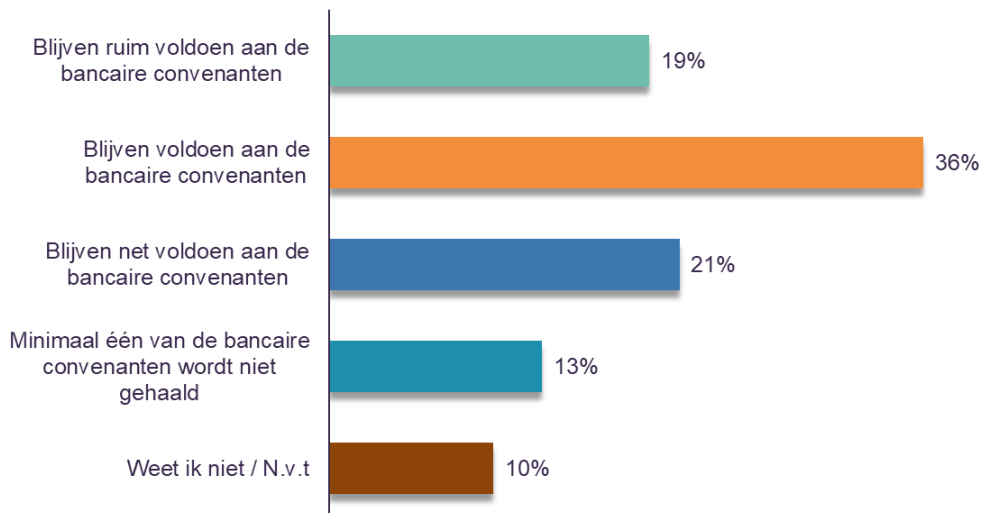
De verwachting is dat in alle vier de sectoren de energiekosten aanzienlijk stijgen. De verwachte stijging van de energiekosten is het hoogst voor de ziekenhuizen en revalidatiecentra (136,1%). De gemiddelde energiekostenstijging in de begroting bedraagt 83%.



Toelichting

Grafiek 11: Wat verwacht u ten aanzien van financiële ratio's die tevens terug komen als bancaire convenanten over begrotingsjaar 2023?

13% van de zorginstelling verwacht dat minimaal één bancair convenant niet wordt behaald.

**Grafiek 12: Indien u verwacht een convenant te breken, welke convenant(en) worden niet behaald? (meerdere antwoorden mogelijk)**

Zorginstellingen verwachten dat het resultaat en de DSCR ratio's als eerste onder druk komen te staan.

